

**Plastic is altijd en overal.
En rietjes verbieden is niet genoeg.**

Plastic, altijd en overal

Het slaatje dat ik gisterenmiddag bestelde voor mijn middaglunch, werd verpakt in zo'n mooie plastic doorzichtige kom. Het plastic bestek kreeg ik er gratis bij. Niemand stelt er zich nog vragen bij maar eigenlijk is het totaal absurd : iets wat dient om misschien een kwartier te gebruiken, zal nadien in de vuilbak belanden en als het niet wordt gerecycleerd of verbrand, 300 tot misschien wel 500 jaar blijven bestaan. Afbreken is eigenlijk een foute woordkeuze wanneer we spreken over plastic; het brokkelt af in microscopisch kleine stukjes. Een stof die zo bestendig is, wordt gebruikt als wegwerpmateriaal en is werkelijk overal. Op 50 jaar tijd zijn we erin geslaagd onze rivieren, zeeën en stranden te vervuilen met een stof die eigenlijk nooit helemaal verdwijnt. De meest afgelegen plekken op aarde worden niet gespaard : tot in de Marianentrog toe, tot op Pitcairn en Groenland, ver weg van alle 'beschaving' vinden we plastic en dat in grote hoeveelheden en dit op een tijdspanne die niet alleen totaal verwaarloosbaar is op historisch vlak maar die zo kort is dat er heel wat mensen zijn die zich nog een tijd herinneren zonder plastic. Jaarlijks zou er zo'n 30 miljoen ton plastic in zee terecht komen. Tegen 2050 zou er meer plastic dan vis in zee te vinden zijn. Vissen en zeevogels sterven ondertussen bij bosjes door het opeten van al de grotere stukken plastic. Voor mensen zijn het de microplastics die gevaarlijk kunnen zijn. Ook bij Test Aankoop hebben wij tijdens onze onderzoeken al mogen vaststellen dat er microplastics te vinden zijn in zeezout, mosselen en garnalen. Heel onze voedselketen is erdoor aangedaan. Wetenschappers zijn in het bijzonder bezorgd over de hoge concentraties pollutanten, zoals pcb's en PAH's, die soms in microplastics opstapelen. Ook bisfenol A (BPA) kan worden aangetroffen in deze minuscule plastic deeltjes. Meer onderzoek is hier noodzakelijk maar één ding is zeker : we moeten af van al dat plastic. Een boodschap die ook bij onze Europese beleidsmakers is doorgedrongen.

Rietjes en wattenstaafjes

Gisteren lazen we dat de Commissie nu het initiatief genomen heeft om plastic rietjes, bestek, borden, ballonstaafjes, wattenstaafjes en roerstokjes uit plastic te verbieden. Op zich kunnen we zo'n initiatief alleen maar toejuichen. De economische logica is immers dat producenten nog lang het goedkope en lichte

product zouden willen produceren. Het is alleen de overheid die hier relatief snel kan ingrijpen door het verbruik van eenmalige plastics te verbieden. Alleen: met de rietjes en de wattenstaafjes gaan we er niet komen. Quasi alles wat we consumeren zit verpakt in plastic en daar moeten we als maatschappij nu van terugkomen. Een verbod noopt natuurlijk de fabrikanten tot het ontwikkelen van alternatieven die wel 100 % recycleerbaar zijn en die eindeloos te hergebruiken zijn. Tegelijk kan ook gekozen worden voor een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid waarbij de last die een product heeft op het milieu door het afval dat het wordt, ook substantieel duurder wordt. Wanneer iets te duur wordt om te produceren, volgen de alternatieven snel. Ook dat is economische logica. Ondertussen recycleren we wel voor een deel maar ook dat is geen duurzame oplossing. Het is energie-intensief en je zal altijd nieuw plastic nodig hebben om een nieuw product te maken. Bovendien geworden onze plastic flesjes en potjes tot andere producten zoals textiel, bloembakken of deurmatten. Zaken die ofwel op hun beurt weer microplastics zullen vrij geven of dingen die nadien toch zullen worden verbrand.

Lidstaten zullen verder ook worden aangemoedigd om 90% van de plastic flessen in te zamelen tegen 2025. Statiegeld zal een noodzaak worden. We kunnen alleen maar hopen dat twee van drie partijen in de Vlaamse meerderheid dit ook zo begrepen hebben en de koe nu al bij de hoorns zullen vatten.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Simon November', written over a horizontal line.

Simon NOVEMBER
Woordvoerder Test Aankoop